

Η Ανάσταση των Βλάχων ποιμένων: Μια Ανάσταση δίχως Ψάλτη και Παπά και ο πειρασμός της «επίσκεψης των λύκων»

Πολιτισμός / Λαογραφία-Παράδοση

Ελένη Μπούμπα, Νηπιαγωγός - Ερευνήτρια της Ελληνικής Παράδοσης

Η φετινή συγκυρία με την αδυναμία του εκκλησιασμού-λόγω της επιδημίας του κορωνοϊού- φέρνει στο προσκήνιο την εμπειρία τμημάτων του Ελληνικού πληθυσμού όπως οι νομάδες ποιμένες που ζούσαν μακριά από χωριά χωρίς πρόσβαση στις ακολουθίες. Στο περιστατικό που ακολουθεί, περιγράφεται ο εκκλησιασμός το Πάσχα του 1970 σε ένα ερημοκλήσι -δίχως «ψάλτη και παπά»- ομάδας βοσκών από το Μέτσοβο που ξεχειμώνιαζαν στη Θεσσαλία και η επιδρομή των λύκων στο κοπάδι την ώρα της Ανάστασης. Αφηγείται η EM 60 χρονών σήμερα που έζησε μέρος των παιδικών της χρόνων στα χειμαδιά βιώνοντας αυτή τη διαφορετική Ανάσταση των βοσκών.

«.....Χειμαδιά είναι ο τόπος που πηγαίνουν οι βοσκοί τα κοπάδια τους τον χειμώνα. Στο Μέτσοβο, επειδή χιονίζει, τα πρόβατα τον χειμώνα τα πηγαίναμε στα Τρίκαλα. Είχαν αγοράσει από πολύ παλιά οι παππούδες λιβάδια στο Παπαδοπούλι κοντά στο Νεοχώρι Τρικάλων (σημερινή Οιχαλία) το 1924 από μια Τουρκάλα αρχόντισσα .

Λοιπόν, εκεί ήταν πολλά μαντριά, μεγάλες εκτάσεις και είχαν χτίσει οι βοσκοί ένα εξωκλήσι την *Αγία Παρασκευή*. Τις διακοπές των Χριστουγέννων και του Πάσχα πηγαίναμε από το Μέτσοβο στα χειμαδιά στον πατέρα μας να περάσουμε μαζί τις γιορτές. Έτσι δεν είχα πάει ποτέ Χριστούγεννα και Πάσχα στην εκκλησία και δεν ήξερα τίποτα για τις Ακολουθίες.

Ήμουν στην Δ' δημοτικού και μας έβαλε η δασκάλα μας έκθεση πώς γιορτάζουμε το Πάσχα. Δεν ήξερα τι να γράψω! Έτσι έδωσα κόλλα λευκή. Πηγαίνοντας στα χειμαδιά για τις γιορτές του Πάσχα το διηγήθηκα στο πατέρα μου, και μας υποσχέθηκε ότι θα πηγαίναμε να κάνουμε Ανάσταση στην εκκλησία. Χαρά που κάναμε, δεν περιγράφεται! Ντυθήκαμε με τα καλά μας πήραμε και λαμπάδες και ξεκινήσαμε για το εξωκλήσι. Μικροί- μεγάλοι πετούσαμε από χαρά που πρώτη φορά θα κάναμε Ανάσταση στην εκκλησία-και ας μην είχαμε ιερέα.

Στο δρόμο ακούγαμε τα ουρλιαχτά μιας αγέλης λύκων στη κορυφή του βουνού

περίπου 3 χιλιόμετρα από το μαντρί (το αγρόκτημα) με τα στείρα πρόβατα (ζυγούρια). Αυτό ήταν περίπου ένα χιλιόμετρο από το μαντρί με τα πρόβατα που αρμέγαμε (γαλάρια) όπου ήταν το Τυροκομείο μας και το μικρό πρόχειρο σπιτάκι που κοιμόμαστε. «*Λυσσάξαν επειδή είναι Πάσχα*» σχολίασε ο πατέρας. Τα σκυλιά απ' έξω γαύγιζαν επίμονα όλη την ώρα ακούγοντας τα ουρλιαχτά τους.

Μόλις φτάσαμε στο εκκλησάκι ανοίξαμε το ραδιοφωνάκι ακούγαμε το Μητροπολιτικό Ναό Αθηνών. Ήμασταν γύρω στα 20 άτομα. Εμείς τα παιδάκια παρακολουθούσαμε τι γινόταν. Πριν να ακουστεί το «*Δεύτε λάβετε φως*» σβήσαμε όλα τα κεριά και τα καντηλία και αφήσαμε μόνον ένα καντηλάκι στο ιερό αναμμένο. Βάλανε ένα ξαδελφάκι μου- τον Γιώργο- μέσα στο ιερό και μόλις είπε το ραδιόφωνο «*Δεύτε λάβετε φως*» άναψε εκείνος την λαμπάδα από το καντηλάκι της Αγίας Τράπεζας, βγήκε στην Ωραία Πύλη και πλησιάσαμε να ανάψουμε τις λαμπάδες μας.

Με το «*Χριστός Ανέστη*» αρχίσαμε να ψέλνουμε όλοι μαζί. Στην Θεία Λειτουργία δεν καθίσαμε, γιατί θα σηκωνόμασταν στις τέσσερις η ώρα το πρωί να αρμέξουμε. Έτσι μέσα στην εκκλησία τσουγκρίσαμε τα αυγά και φεύγαμε προς τα μαντριά μας ο καθένας με αναμμένες τις λαμπάδες για να πάμε το Άγιο φως στο μαντρί και να σταυρώσουμε τους στάβλους. Ψέλναμε στο δρόμο το «*Χριστός Ανέστη*» , μικροί και μεγάλοι.

Επιστέφοντας και πλησιάζοντας προς το μαντρί ακούσαμε φασαρία, κουδουνίσματα και βελάσματα από πρόβατα και γίδια που έτρεχαν σαν τρελά, γαυγίσματα και ανδρικές φωνές. Τα σκυλιά γάβγιζαν άγρια ενώ ο τσοπάνος που έμεινε πίσω με τα 1.400 πρόβατα φώναζε νευριασμένος προσπαθώντας να συμμαζέψει τα πρόβατα και γίδια. που είχαν σκορπίσει για να σωθούν από τους λύκους στα τέσσερα σημεία του ορίζοντα. Ο πατέρας είπε ότι κάτι κακό θα έγινε και έτρεξε προς τα εκεί. Τον ακολούθησαν κι οι άλλοι άνδρες. Τι είχε γίνει;

Στις δώδεκα που έγινε η Ανάσταση μπήκαν στα πρόβατα οι λύκοι. Τα σκυλιά μας (έξη μαντρόσκυλα) πάλευαν μαζί τους αλλά ήταν πολλοί και άγριοι, ήταν ολόκληρη αγέλη. Μόλις που πρόλαβαν να τους διώξουν οι βοσκοί που είχαν μείνει ξοπίσω και τα σκυλιά άλλα ήδη είχαν πνίξει οχτώ πρόβατα. Ζημιά μεγάλη.

Οι γυναίκες και εμείς τα παιδιά μαζευτήκαμε στην καλύβα και περιμέναμε τον πατέρα μας να τον δούμε θυμωμένο και στεναχωρημένο και να μας πει ότι εξαιτίας μας που πήγαμε στην Ανάσταση έγινε η ζημιά. Αλλά μόλις άνοιξε την πόρτα και μπήκε από εκεί που είχαμε εμείς παγώσει, μπαίνει μέσα και μας λέει: «Δεν στεναχωριέμαι για τη ζημιά που πάθαμε. Ζήλεψε ο σατανάς που πήγαμε κι εμείς μια φορά στην Ανάσταση και μας πήρε τα πρόβατα».

Έτσι ησυχάσαμε όλοι μας και φάγαμε τη μαγειρίτσα. Μετά από πολλή ώρα ξαναγύρισαν οι λύκοι, αλλά ήταν τα σκυλιά μας σε επιφυλακή, όλη νύχτα γάβγιζαν και δεν μπόρεσαν να πλησιάσουν στα πρόβατα. Την επομένη ψήσαμε δυο αρνάκια στην σούβλα και ήμασταν χαρούμενοι σαν να μην έγινε τίποτα. Τηλεφωνήσαμε και στον Γέροντα Αιμιλιανό, ο οποίος ήταν στα Μετέωρα, και του διηγηθήκαμε το περιστατικό. Τότε μας είπε ότι «όντως το βράδυ της Αναστάσεως τόσο πολύ ζηλεύει ο Σατανάς και σκάζει, προσπαθώντας να κάνει κακό στους ανθρώπους για να τους στεναχωρήσει.»

Από τη Διπλωματική Εργασία «Το Ξεχειμώνισμα των Βλάχων του Μετσόβου: Αφηγήσεις και βιο-ιστορίες», Σοφία Δ Μπούμπα, Εκπαιδευτικός- Λαογράφος

[Το Ξεχειμώνισμα των Βλάχων του Μετσόβου: Αφηγήσεις και βιοϊστορίες](#)

<https://bit.ly/2zwwvkl>